

Het Marnegebied

Hoe een prachtig gebied nog mooier kan worden

Regiovisie april 2025

Inleiding

In het najaar van 2022 hebben we een aanvang gemaakt met het opstellen van een regiovisie voor het Marnegebied. We hebben toen de dorpsverenigingen enthousiast gemaakt voor het plan om samen de schouders te zetten onder een mooier Marnegebied.

In de zomer van 2023 hebben we informatie bij de inwoners van ons gebied opgehaald. Dat hebben we gedaan aan de hand van enquêtes die huis aan huis zijn verspreid. Deze konden online ingevuld worden, maar ook op papier. Daarnaast hebben we verspreid in het gebied vier informatiebijeenkomsten georganiseerd waar de inwoners hun wensen kenbaar konden maken en hun mening konden geven. Al met al hebben 400 mensen gebruik gemaakt van de mogelijkheid om te reageren en hun inbreng te geven. Dat is zo'n 10% van de huishoudens.

Aan de hand van deze informatie hebben we met de dorpsverenigingen een samenvatting gedeeld van de wensen die leven. Met instemming van de dorpsverenigingen hebben we de samenvatting omgezet in twee A4'tjes die we met de Gemeentelijke organisatie gedeeld hebben.

In het voorjaar van 2024 hebben we met drie wethouders en een ambtenaar gesproken over de inhoud van de wensen van het Marnegebied. Daaruit bleek dat we op één lijn zitten en graag verder zouden willen met de invulling van de wensen.

In het tweede kwartaal van 2024 hebben we een goedbezochte bijeenkomst gehad met dorpsverenigingen en een afvaardiging van het college en ambtenaren. Daarin hebben we het gesprek met de gemeente teruggekoppeld en hebben we vooruitgekeken hoe we de wensen tot uitvoering zouden kunnen brengen.

De oproep vanuit de gemeentelijke organisatie aan het eind van deze bijeenkomst was: probeer de plannen concreet te maken. Die concretiseringsslag zullen we in deze bijdrage maken. Dat doen we aan de hand van vier onderwerpen: brede welvaart, wonen, werken, mobiliteit en energie. Daarna gaan we in op de manier waarop wij denken dat de doelen het beste bereikt kunnen worden.

Colofon

Gerealiseerd door:

Berend ter Horst (Dorpsbelangen Eenrum)
Herbert Schouten (Ondernemersvereniging Hogeland-West)
Pieter Boneschansker (Dorpsbelangen Leens)

Met ondersteuning van:

Nienke Vellema (Vereniging Groninger Dorpen)

Ontwerp:

LeinDizein Grafische Vormgeving

Inhoudsopgave

Brede Welvaart	6
Wonen	7
Werken	8
Mobiliteit	9
Energie	10
Uitvoering	11
Financiën	13
Ruimte voor aantekeningen	14

Brede Welvaart

In augustus 2023 heeft CMO Stamm voor de Gemeente Het Hogeland een brede welvaartscan opgesteld. Uit deze scan kunnen een aantal conclusies voort. Het inkomen in het Marnegebied is relatief laag. De afstanden tot voorzieningen groeien en het aantal voorzieningen daalt. Het gemiddeld opleidingsniveau is beneden gemiddeld en het aantal voortijdig schoolverlaters is relatief hoog. Daarnaast is het percentage ouderen hoog en volgens de prognoses stijgend. Ook het vertrouwen in instanties is relatief laag. Allemaal onderwerpen waar de Gemeente de handschoen op dient te pakken en waar wij zelf, waar mogelijk, de schouders onder moeten zetten.

Op de meeste onderdelen die in de vorige alinea zijn genoemd komen we later in deze concretisering uitgebreider terug.

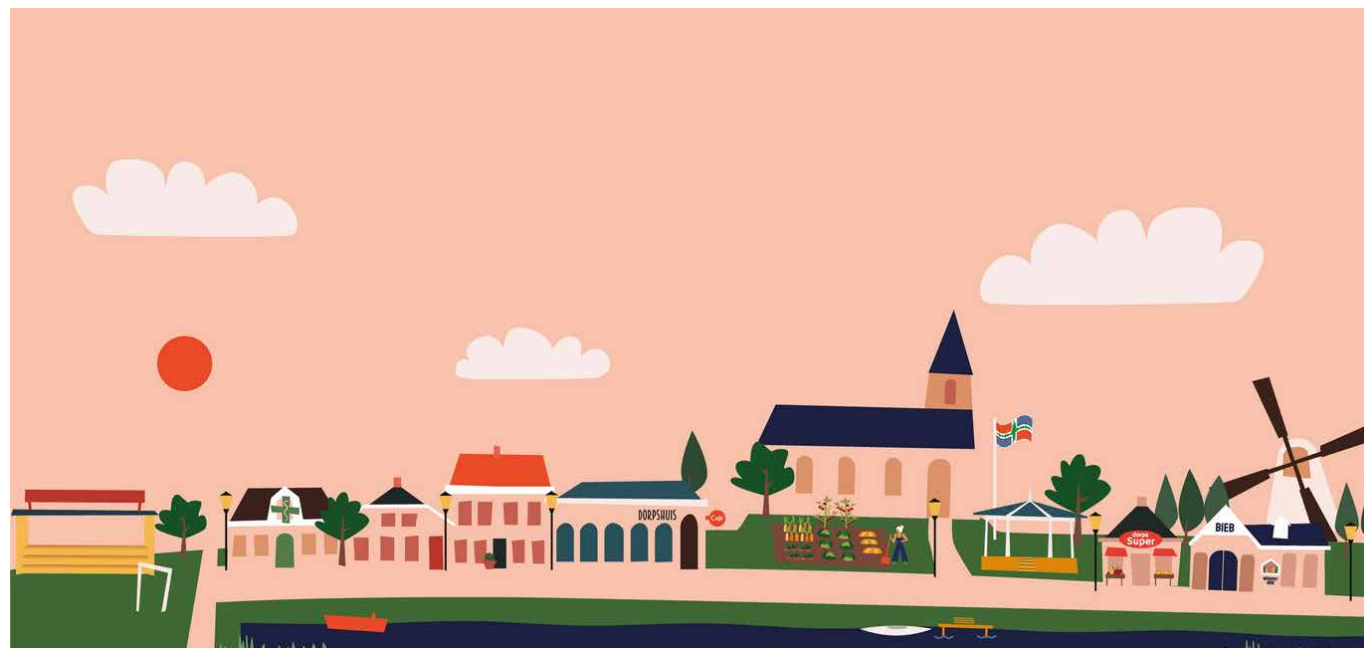
De afstand tot de voorzieningen groeit. Dat betekent dat onder andere qua vervoer meer verbindingen nodig zijn om de leefbaarheid en bereikbaarheid te garanderen.

Voortijdig schoolverlaters, thuiszitters en werkzoekenden hebben ook de nodige aandacht nodig. Dat kan via bijvoorbeeld werkervaringsplaatsen. Zo kunnen ze kennis maken met een vak en daar goed in worden. Daardoor kunnen ze vervolgstappen maken naar een reguliere baan

en eventueel weer het onderwijs instromen. Daarmee kan het zelfbeeld verbeterd worden en de zelfredzaamheid. Ook is de kans kleiner dat jongeren dan in de drugswereld verzeild raken.

Als het gaat om vergrijzing is het wenselijk dat we zorgen dat het aandeel jongeren stijgt. Daarnaast is het praktisch om de huisvesting voor ouderen efficiënter in te richten zodat de zorg makkelijker te organiseren is. Zo kunnen ouderen elkaar makkelijker ontmoeten, ondersteunen en kan de zorg efficiënter ingericht worden. Qua ontmoeten zou het ook mooi zijn wanneer ieder dorp een laagdrempelig ontmoetingspunt heeft, zeker wanneer dat ook nog gecombineerd kan worden met andere voorzieningen.

Om de brede welvaart te verhogen zijn plannen en acties nodig die leiden naar oplossingen. In de propositie voor de Regiodeal worden vergrijzing en verschraving van de voorzieningen als vaststaand uitgangspunt genomen en samenredzaamheid als één van de oplossingen gezien. Als de uitgangspunten waarheid zouden worden, dan is samenredzaamheid geen vanzelfsprekendheid meer. Het is daarom beter om het gevecht aan te gaan met de uitgangspunten (vergrijzing en verschraving van voorziening) door constructief te bouwen aan een mooie toekomst voor het Marnegebied.

Wonen

De verwachtingen die geschetst worden over inwonertal en leeftijdsopbouw van het Marnegebied worden vaak als uitgangspunt genomen bij het maken van toekomstplannen. Feit is dat er nog nooit een tijd is geweest waarin de toekomst zo onzeker was als nu. Waar in het Marnegebied sociale samenhang is, ontbreekt die in de steden veel meer. Dat heeft impact op de leefbaarheid in de steden door toenemend individualisme en (drugs)overlast en criminaliteit. Hoe leefbaar zijn de steden nog als de opwarming van de aarde doorzet? Daarnaast spelen de mogelijkheden van thuiswerken en betaalbaarheid van woningen een rol in de keuze van de woonplaats. Allemaal argumenten die voor het Marnegebied kansen bieden. Dat maakt de verwachting van onderzoekers over het inwonertal van het Marnegebied, namelijk dat het aantal inwoners in het Marnegebied de komende jaren af zal nemen en vergrijzen/ontgroenen, voor ons veel minder zeker dan geschetst.

We hebben geconstateerd dat vraag en aanbod van woningen in het Marnegebied niet goed op elkaar aansluiten. Dit geldt met name voor starters en senioren. Wanneer wij onze jongeren kunnen vasthouden, kunnen we vergrijzing voorkomen. Dat is ook goed voor het verenigingsleven en het behoud van de aanwezige voorzieningen.

Bij starterswoningen valt te denken aan appartementen met één slaapkamer, blokjes van vier woningen met twee slaapkamers en rijtjeswoningen met drie slaapkamers. In de laatste categorie kun je ook denken aan een combinatie van koop en huur.

Voor ouderen kun je denken aan appartementen, hofjes en ouderenvoorzieningen (complex met kleine wooneenheden, gemeenschappelijke voorzieningen en activiteiten).

Ook het bouwen van levensloopbestendige woningen zou een oplossing kunnen zijn voor de hierboven beschreven aansluiting van vraag en aanbod op de woningmarkt.

Uit de input die we bij de dorpen hebben opgehaald blijkt dat de grotere dorpen graag woningbouw zien en de kleine dorpen de omvang die er nu is, prima vinden.

In de kleine dorpen is wellicht wel behoefte aan woningtypes die er nu nog niet zijn. Voor woningbouw gaat het dan om Zoutkamp, Ulrum, Hornhuizen, Kruisweg, Kloosterburen, Leens, Wehe- den Hoorn en Eenrum. Eén optie is om te kijken naar hergebruik van bestande locaties anderzijds om nieuwbouw. Om nieuwbouwlocaties in de dorpen concreet te maken, hebben wij de volgende suggesties:

Zoutkamp: het gebied tussen Doornbosweg/Churchillweg/ De Schuit, een aangepast plan voor het oude Heiploegterrein bij het Hunsingokanaal, het terrein achter de voormalige school aan De Schuit.

Ulrum: het terrein aan de Spoortstraat, de huidige voetbalvelden (na eventuele fusie en verplaatsing van de voetbalvelden). Ook de oude winkel van Luth en de oude bibliotheek op de hoek van Leerweg en Elensterweg lenen zich voor verbouw tot appartementen.

Hornhuizen: de groenstrook achter de bocht van de Borgweg, Het perceel aan de Tammingastraat met aanduiding Gemeente Kloosterburen H-497.

Kruisweg: De oude fietscrossbaan aan de Leensterweg, de locatie aan de Lewestraat waar woningen van Wierden en Borgen stonden en de groenstrook op het eind van de Lewestraat achter de woning met kadastraal nummer Gemeente Kloosterburen E-579.

Kloosterburen: de huidige voetbalvelden (na eventuele fusie en verplaatsing van de voetbalvelden), de landerijen tussen Damsterweg en Hoofdstraat, langs de Kloostersingel.

Leens: de huidige voetbalvelden (na eventuele fusie en verplaatsing van de voetbalvelden), Achtervalge, de aansluiting maken tussen Ooster- en Westerlaagte en Lemkesland.

Wehe- den Hoorn: de oude locatie van "De Ster", het oude pand van het HHC en ook aan de Timersmastraat en tussen Het Hoogje/Warfhuissterweg/Provincialeweg zien we wel mogelijkheden.

Eenrum: Het voormalige Aagstheem, het gebied tussen Oosterstraat/Handerweg/Lageweg.

Werken

De komende twintig jaar gaan we in Nederland en ook in het Marnegebied geconfronteerd worden met een tekort aan mensen op de arbeidsmarkt. Het is dus zaak om te zorgen dat we zoveel mogelijk mensen in ons gebied kunnen houden, zodat we het tekort aan arbeidskrachten zo goed mogelijk op kunnen vangen. Het zou mooi zijn wanneer we jongeren na hun studie een mooie plek in onze regio kunnen bieden qua werk en de mensen die graag in ons gebied willen blijven, die mogelijkheid kunnen bieden.

Qua arbeid gaat het in onze regio vooral om mensen die bereid zijn hun handen te laten spreken. Vakgebieden waar praktijk misschien nog wel belangrijker is dan theorie. Het is goed denkbaar dat in de groep voortijdig schoolverlaters heel veel mensen zitten die praktisch georiënteerd zijn en waarvan de talenten nu onvoldoende tot uiting kunnen komen. Deels omdat school niet aansluit bij hun belevingswereld en deels zullen er mensen tussen zitten die niet in de onderwijsstructuur passen. Dat zijn de mensen die vrijheid nodig hebben en later wellicht ondernemer kunnen worden. Een deel zal zelf de toekomst uit kunnen stippelen en een deel heeft hierbij hulp nodig. Die hulp kan komen uit een werk-leerbedrijf waar ze kunnen ontdekken wat ze leuk vinden om te doen. Van daaruit kunnen ze de stap maken naar de reguliere arbeidsmarkt dan wel weer de schoolbanken in te gaan om goed te worden in het vak dat ze ontdekt hebben.

Voor diegenen die het ondernemerschap in zich hebben, is het cruciaal om ze op het goede spoor te zetten. Daarbij is het van belang dat ze het inzicht krijgen waar ze goed in zijn, wat ze aanvullend kunnen en willen leren en waar ze ondersteuning nodig hebben. Zo zetten we jongeren met ondernemerspotentie goed in de startblokken.

Waar ons gebied zich uitstekend voor leent is toerisme, recreatie en landbouw. Daarnaast biedt de haven van Lauwersoog mogelijkheden voor offshore activiteiten. Verder is er veel bedrijvigheid die zich richt op de plaatselijke bevolking en is er de visserij. Andere sectoren waar wij ons verder in kunnen ontwikkelen zijn zorg, mobiliteit, bouw, installatie, detailhandel, productie en ict.

Waar wij aan denken is het versterken van het toeristisch netwerk in ons gebied. We zien dat de structuren die tot nu toe zijn opgezet niet voldoende aansluiten bij wat de toeristische ondernemers en de ons bezoekende gasten graag willen. Eigenlijk heeft qua inhoud ons gebied alles al. Het enige dat ontbreekt is goede promotie en positionering. Daarnaast is de uitdaging om mensen te interesseren in een baan in de horeca.

De landbouw in ons gebied is van hoog niveau. Onze kansen liggen in de producten. Wat kunnen wij doen om daar meer profijt van te hebben. Te denken valt bijvoorbeeld aan de producten die de kwaliteitstoets van de supermarkt niet halen omdat de aardappel/groente/fruit niet de gewenste afmetingen en vorm voldoet. Het is jammer om daar veevoer van te maken, terwijl het net zo eetbaar is. Zou het niet mooi zijn wanneer het verkopen van deze producten voor menselijk gebruik vanuit onze regio geïnitieerd zou kunnen worden.

Voor de offshore hebben we meestal te maken met grote partijen. Het is voor deze partijen van belang dat ze in Lauwersoog een haven aantreffen die geschikt is als uitvalsbasis en het zou mooi zijn wanneer uit ons gebied de arbeidskrachten daarvoor kunnen komen.

Wat goed is om in het oog te houden dat het er om gaat dat geld dat hier verdiend wordt, in het gebied blijft en dat er geld van buiten het gebied bij komt. Dat is de basis voor een gezonde economie in het Marnegebied.

In het Marnegebied hebben we twee ondernemersverenigingen en daarnaast is er gemeente breed het Ondernemersplatform. In samenwerking met deze partijen kunnen de ontwikkelingen qua werkgelegenheid en ondernemerschap verder ontwikkeld worden. Ook is het het overwegen waard om projecten bekostigd te krijgen uit het ondernemersfonds, eventueel in combinatie met het dorpsbudget, afhankelijk van waar de nadruk op ligt in het betreffende project.

Mobiliteit

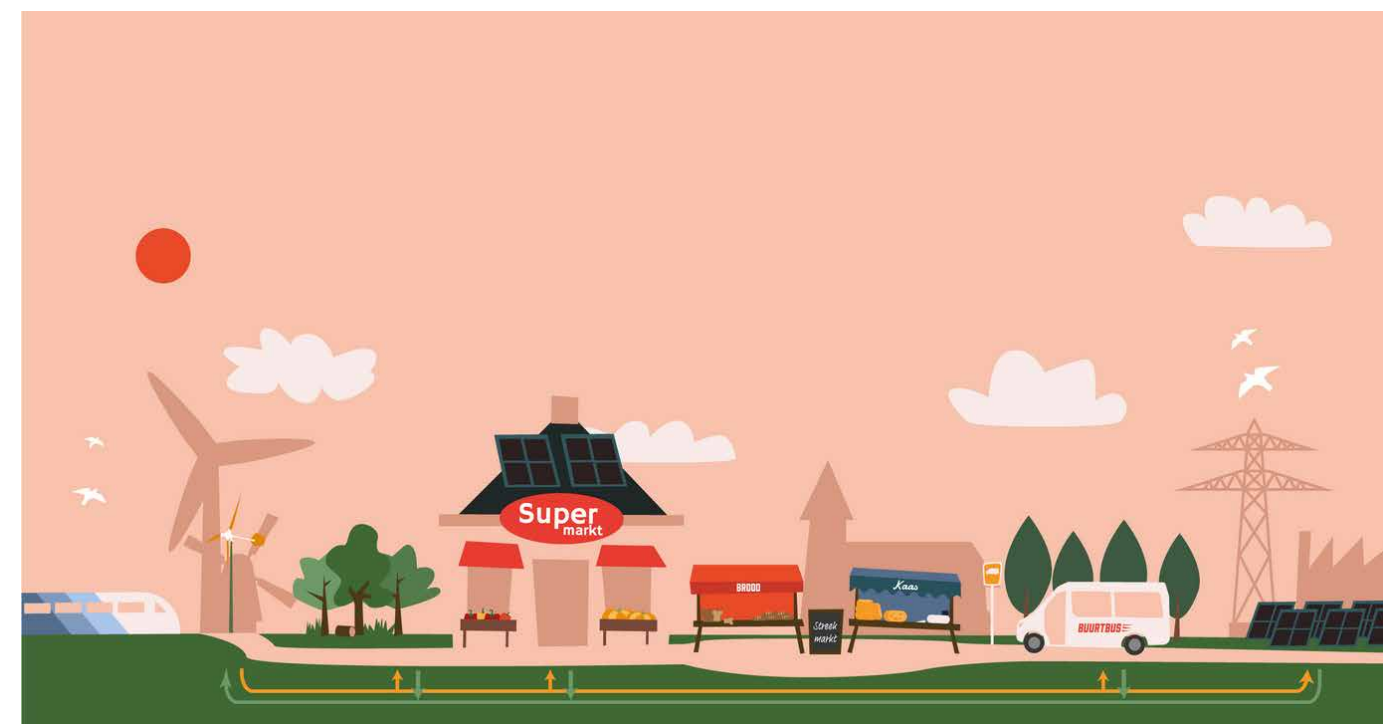
In de eerste plaats zou een treinverbinding van Winsum naar Lauwersoog helpen om een snellere en zekerder openbaarvervoerverbinding te realiseren (al zal dat waarschijnlijk te hoog gegrepen zijn). Dan zijn er nog de busverbindingen. Een angst die leeft is dat het OV bureau besluit om de bussen niet meer door de dorpen te laten rijden. Voor grote groepen inwoners is het noodzakelijk dat de bussen door de dorpen blijven rijden. Wat ons betreft moeten de bussen door de dorpen blijven rijden. Niet alleen omdat een grotere afstand afleggen tot het OV fysiek niet haalbaar is, maar ook met het oog op de veiligheid voor de voetganger en om eenzaamheid te voorkomen.

Vanuit Hornhuizen naar Wehe- den Hoorn met het openbaar vervoer is een pijnpunt. Die lijn rijdt te weinig. Daarnaast zijn er de nodige kleine kernen waar een verbetering van bereikbaarheid gewenst is. Dat kan door extra bussen/busjes te laten rijden tussen Hornhuizen en Wehe- den Hoorn en vanuit Houwerzijl langs tal van kleine dorpen naar Mensingeweer. Waarbij deze diensten aansluiten op het busvervoer. Daarbij moeten we ook aandacht hebben voor de dagelijkse boodschappen zodat de winkels in Zoutkamp, Leens en Eenrum goed bereikbaar zijn met het openbaar vervoer.

Ook een goede verlichting op de fietspaden die als verbinding tussen de dorpen gebruikt wordt zou in onze ogen een goede investering zijn. Een aanvulling van fietspaden waar deze gewenst zijn en verbreding van de bestaande fietspaden draagt bij aan de veiligheid en kan qua toeristische aantrekkelijkheid ook een boost geven. Op een aantal plaatsen is onderhoud aan de fietspaden ook geen overbodige luxe (bijvoorbeeld het kerkpad.' van Niekerk).

Dan is er nog het belang van woon-werkverkeer. De verbindingen naar Groningen, de A7 bij Boerakker en Eemshaven moeten daarvoor verbeterd en gegarandeerd worden, zodat de 100 kilometer wegen sneller bereikt kunnen worden. Daarmee wordt de aantrekkingskracht van ons gebied verbeterd.

Wat ook een punt van aandacht is, is de verkeersveiligheid. De pijnpunten zitten bij het brede landbouwverkeer en de hardrijders. Zij zorgen op de smalle plattelandswegen en in de dorpen voor gevaarlijke situaties. Daarbij speelt in de dorpen dat er op de nodige plekken stoepen ontbreken of te smal zijn. Het is wenselijk om te kijken, samen met de dorpen, hoe we de veiligheid beter kunnen waarborgen en ervoor kunnen zorgen dat iedereen met fiets of scootmobiel veilig op pad kan.

Het energievraagstuk is een onderwerp dat heel hoog op de lijst van aandachtspunten staat. De Gemeente wil graag van het gas af en we vinden allemaal dat het verbruik van fossiele brandstoffen sterk gereduceerd moet worden. Op dit moment is het zo dat energietransitie aanloopt tegen problemen op het energienet en in wet- en regelgeving. Waar we wel vol op in kunnen zetten is het verminderen van het gebruik van energie.

Het is jammer dat opwekken van energie de komende jaren op praktische problemen stuit. Winning/opwekking zou namelijk een vliegwiel kunnen zijn om aan vermindering van het gebruik te gaan werken. Daarmee zouden we effectief de energiearmoede aan kunnen pakken.

Wat we op korte termijn kunnen doen is zorgen dat energiecoaches, rekening houdend met het beschikbare budget, adviseren welke maatregelen tot een besparing kunnen leiden. Daarnaast moeten we de focus leggen op het helpen met regelen van subsidies en leningen voor de inwoners die daar zelf niet uit komen.

Qua maatregelen is isolatie natuurlijk een heel goed begin. Daarnaast kunnen vooral zonnepanelen en warmtepompen helpen om het gebruik naar beneden te krijgen. Daarnaast is er de batterij en de ontwikkeling van warmte opslag in zout zand onder de woning of buurt. In beide gevallen dient nog het nodige ontwikkeld te worden, om tot een betere verdeling van winning en gebruik te komen.

Wij bepleiten in algemene zin een aanpak waarbij met lokaal beschikbare expertise op het gebied van energietransitie (denk aan de HEC), vanuit een breder gedragen solidariteitsbeginsel, wordt samengewerkt om hier beter gedragen grip op te krijgen en middelen zo efficiënt als mogelijk is in te zetten. Wij vinden dat technische haalbaarheid en het draagvlak en motivatie van de lokale gemeenschap hierin veel meer hand-in-hand moeten gaan. Beter een technische oplossing waar iedereen zich in kan vinden dan eentje die wellicht perfect is maar waar velen op afhaken.

Waar we ook om moeten denken is dat het mogelijk is dat uiteindelijk blijkt dat niet elektriciteit maar een andere bron de toekomst is om op te stoken. Wanneer dat waterstof zou zijn, dan zou het behouden van de gasleiding naar de woningen toe verstandig zijn.

Wat de mogelijkheid van winning betreft, zouden we kunnen denken aan het plaatsen van een aantal hele grote windmolens in de Eemshaven die het Marnegebied van elektriciteit kunnen voorzien. Het voordeel dat we daarmee kunnen behalen, zou dan ten goede moeten komen aan de inwoners, al zijn lokale initiatieven ook een optie. Wanneer we, zonder de verplichte tussenkomst van de energiemaatschappijen, zelf lokaal of regionaal energie kunnen opwekken en opslaan bv d.m.v. pilots. Wij hebben hierbij de overheden en wetgever nodig om dit juridisch mogelijk te maken.

Om een plan uit te voeren heb je mensen nodig. Mensen die bereid zijn hun ziel en zaligheid voor het Marnegebied te geven. Mensen hebben rolmodellen nodig. In het Marnegebied zijn die er volop.

Wij zien de noodzaak van een betaalde organisatie die zorgt voor de uitvoering en onderhoud van de zaken die we hiervoor besproken hebben. Daarnaast kan deze partij ervoor zorgen dat vrijwilligersorganisaties en particuliere initiatieven ontzorgd worden door taken over te nemen.

Om te zorgen dat de hiervoor genoemde organisatie de gestelde doelen dient en blijft dienen, is het gewenst dat er een dorpenplatform wordt gecreëerd die toezicht houdt en nieuwe wensen en ideeën uit de dorpen aandraagt. Binnen dit platform is ook de rol voor de Gemeente Het Hogeland onmisbaar. Interactie tussen Gemeente en dorpen/inwoners is essentieel om gezamenlijk tot een mooie toekomst te komen voor onze inwoners.

Dan zijn er de mensen die ondersteuning nodig hebben. Dat zijn mensen met allerlei problemen en vaak een gebrek aan zelfvertrouwen. Het gaat erom dat ze zien dat ze echt hulp krijgen bij het oplossen van hun problemen en dat eraan gewerkt wordt dat hun zelfvertrouwen een boost kan krijgen. Want zonder problemen en met zelfvertrouwen kunnen mensen heel veel aan. Dat zal ook helpen om de criminaliteit te beperken.

Het probleem is, zoals in de welvaartscan staat, dat zeker de mensen waarvoor we het doen een weerstand hebben tegen de bestaande instituties. Dat betekent dat er een organisatie moet komen die met en voor deze mensen aan de slag gaat. Wanneer dat mensen uit het gebied zelf zijn, dan ziet iedereen dat we samen aan het werk zijn aan een mooi en welvarend gebied. Het voordeel is ook dat als je wat geeft, je ook wat terugkrijgt. Dat is voor ons de route naar een sterk Marnegebied waar veel samenhang en samenredzaamheid is.

Om ervoor te zorgen willen wij graag de te realiseren woningen en energie-opwekkers in eigen beheer houden. Ook willen we samen met de ondernemers(verenigingen) en ondernemersplatform werken aan het versterken van de toeristische sector en meedenken in kansen op andere terreinen.

Met het werk-leerbedrijf, kunnen we zelf ervoor zorgen dat mensen kennis kunnen maken met allerlei soorten werkzaamheden en kunnen ontdekken wat ze leuk vinden. Laat mensen in hun kracht komen en dat waarderen.

Vanuit het werk-leerbedrijf zouden we de volgende werkzaamheden uit kunnen voeren:

- ▶ Onderhoud openbare ruimte en gebouwen van de gemeente
- ▶ Onderhoud eigen bezittingen
- ▶ Ondersteuning verenigingen en (goed doel) stichtingen bij onderhoud en andere besommeringen waar ze geen vrijwilligers voor kunnen vinden
- ▶ WMO-werkzaamheden
- ▶ Taxi- en busvervoer

Daar zijn vast nog de nodige taken bij te bedenken die bijdragen aan de ontwikkeling van mensen.

Door te laten zien dat wij ons inzetten voor de inwoners die een beetje hulp kunnen gebruiken, hopen we dat er een vliegwiel ontstaat en steeds meer mensen ons weten te vinden voor een steuntje in de rug.

Daarnaast kunnen we ervoor zorgen dat we kunnen helpen bij:

- ▶ Schuldhulp
- ▶ Koppelen mensen aan werk en school
- ▶ Inburgering nieuwkomers
- ▶ Mensen activeren om mee te doen aan (sport) activiteiten
- ▶ Inwoners helpen met het invullen van formulieren/aanvragen
- ▶ Inwoners ondersteunen/ helpen bij laaggeletterdheid en digibetisme

Bij het opzetten van de uitvoeringsorganisatie is het, zoals eerder benoemd, van belang dat er lokale mensen ingezet worden. Verspreid over het gebied moeten er mensen gevonden worden die leiding willen geven (strategisch, dagelijks, financieel) aan de organisatie. Daarnaast moeten er mensen komen die kunnen helpen bij het oplossen van de problemen die mensen kunnen hebben. Ook hebben we een aantal ervaren rotten nodig die de jeugd "het vak" wil leren. Alles met als doel dat mensen zorgenvrij en met meer zelfvertrouwen hun levensweg vervolgen.

Financiën

We willen een aantal doelen bereiken:

- ▶ De hiaten in het woningaanbod oplossen
- ▶ De vergrijzing beperken
- ▶ Samenredzaamheid vergroten
- ▶ De brede welvaart verbeteren
- ▶ De openbare ruimte onderhouden
- ▶ Criminaliteit terugdringen
- ▶ Drugsgebruik verminderen
- ▶ Gezondheid verbeteren, in ieder geval mentaal
- ▶ Het verenigingsleven faciliteren
- ▶ Een katalysator zijn voor initiatieven rondom ondernemerschap en werkgelegenheid
- ▶ Jongeren (zonder startkwalificatie) een goede herstart geven richting werk of ondernemerschap
- ▶ De energietransitie een boost geven

En dat willen we doen met hart en ziel. Dat betekent dat we goede mensen nodig hebben om deze activiteiten vorm te geven en een goede samenwerking met de Gemeente, het Ontwikkelplein en werkgeversorganisaties.

We zijn nog niet zover dat we precies kunnen bepalen wat we gaan doen en wanneer. We proberen met dit document wel de richting te geven die wij ambiëren. Een richting waarbij we met incidentele middelen zo groot mogelijke structurele doelen willen bereiken en uiteindelijk een overstap kunnen maken uit de incidentele bekostiging naar structurele.

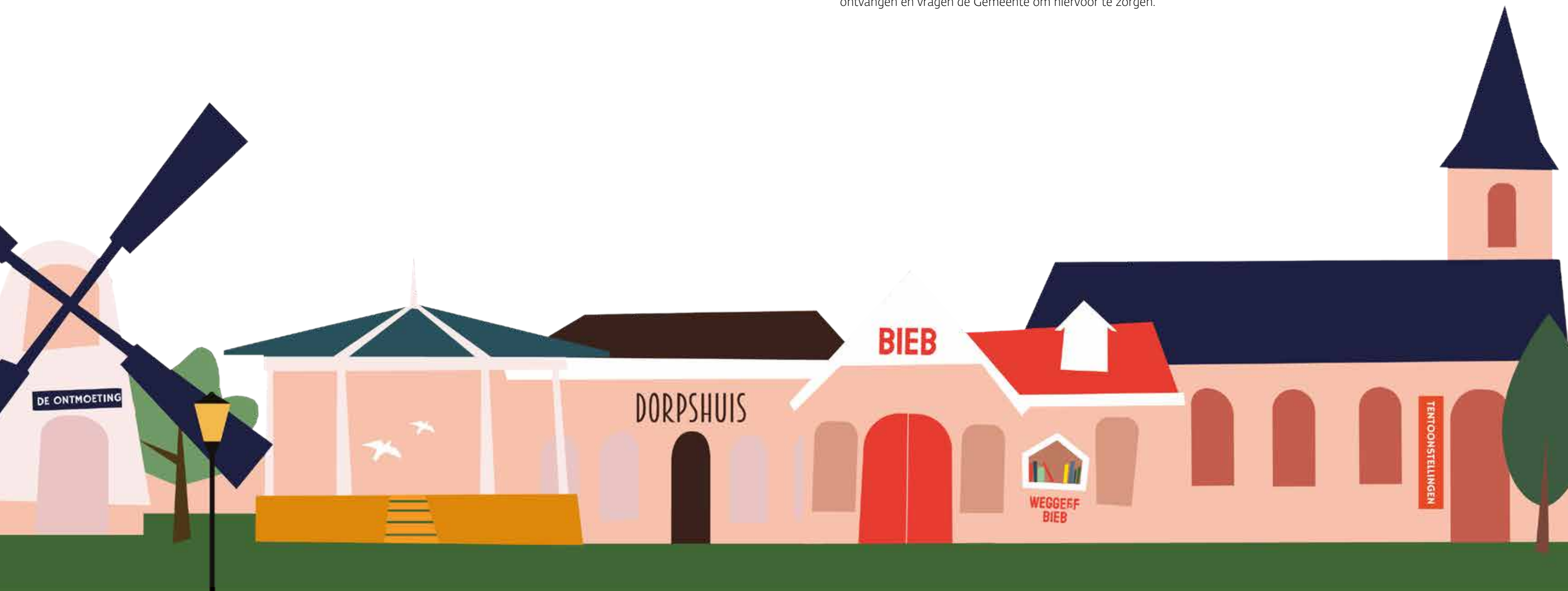
Deels willen wij de Gemeente helpen door een deel van de taken zelf uit te gaan voeren. Dat kan niet zonder dat we kunnen beschikken over passende middelen op basis van een goede begroting.

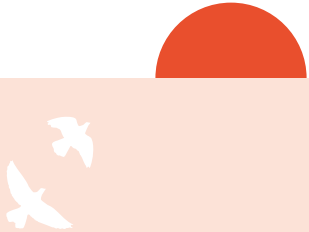
Daarnaast gaan we tal van zaken uitvoeren die bijdragen aan de doelen die in de Regiodeal en in Nij Begun (sociaal en economisch) staan vermeld. Wij zouden daarvoor graag deels incidenteel en deels structureel middelen willen ontvangen en vragen de Gemeente om hiervoor te zorgen.

Dan moet er nog een financiering plaatsvinden van de woningbouwopgave en de energietransitie. Wij geloven in het belang en het lange termijnvoordeel en zijn dan ook bereid hiervoor deels externe financiering te bemachtigen. Desalniettemin is het wenselijk dat er ook overheidsgelden in deze projecten gestoken worden. Daarbij valt te denken aan Regiodeal, Nij Begun, NPG, Just Transition Fund, Europese Unie en wellicht Waddenfonds.

Afsluitend

Het is zeer wenselijk om aan de hand van dit document binnenkort verder te praten om te zien of we nog met elkaar op dezelfde lijn zitten en hoe we onze plannen voor het Marnegebied tot uitvoering kunnen brengen.

Handwriting practice lines on page 14. The page contains 20 horizontal lines for writing.

Handwriting practice lines on page 15. The page contains 20 horizontal lines for writing.

